

Nem csak orvosi könyvtárosoknak: Az EAHIL 2017. évi konferenciája

Karácsony Gyöngyi

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

E-mail: gyk@lib.unideb.hu

Absztrakt

Az EAHIL működésének több mint három évtizede alatt az európai orvosi-egészségügyi könyvtárosok ezreivel ismertette meg a szakmai ismeretek és a tapasztalatcsere, az emberi értékek és a kapcsolati háló erejét. A titok az éves konferenciák megkérdőjelezhetetlen szakmai színvonalán, varázslatos helyszínein és kulturális programjain túl a nyitottságban, elfogadásban keresendő. 2017-ben a dublini szervezők – a hagyományoknak megfelelően – egész évre ellátták a résztvevőket a legfrissebb szakmai információkkal, stratégiai irányvonalakkal, megvalósítható tervekkel, inspirációval és a szakmai közösség támogató erejével.

Kulcsszavak

Európai Orvosi és Egészségügyi Könyvtárosok Szövetsége, konferenciák, egészségtudományi könyvtárak, orvosi könyvtárak, felsőoktatási könyvtárak, információhoz való hozzáférés, kompetenciák, workshop, tudás átadás

Not only for medical librarians: Congress of European Association for Health Information and Libraries, 2017

Abstract

During its history in the past three decades, EAHIL has introduced thousands of medical and health librarians in Europe to the power of a professional knowledge base, of the exchange of ideas, and of partnership and networking. The secret of the yearly conferences and workshops is passed from EAHIL Board to EAHIL Board. We can only find the highest standards, professional expertise, charming venues, amusing social programs here. The organisers of the Dublin Workshop in 2017 supplied us with the most up-to-date professional news and developments, with strategic vision, hands-on experience, inspiration and the force of the community that meets every year somewhere in Europe.

Keywords

EAHIL, conferences, libraries-health care, libraries-health science, libraries-academic, access to information, competencies, workshop, knowledge translation

Bevezetés

Az Európai Orvosi és Egészségügyi Könyvtárosok Szövetsége (EAHIL) az orvos-egészségügyi területen dolgozó, oktatást, kutatást és az egészségügyi ellátást támogató könyvtárosokat egyesítő szervezet. Célja a több, mint 64 országból származó 1700 tag szakmai fejlődésének, együttműködésének, tapasztalatcseréjének elősegítése éves konferencia vagy workshop, negyedévente megjelenő folyóirat és a közösségi média segítségével (<http://eahil.eu/>).

2017-ben az EAHIL az ICML (International Congress of Medical Librarianship) szervezettel partnerségben szervezett konferenciát, tehát az esemény messze túlmutatott a kontinens határain: fokozott érdeklődés és jelenlét övezte a tengerentúlról, elsősorban az USA-ból, Ausztráliából és Afrikából. Az eseményen az EAHIL Council magyarországi képviselőjeként részt vettem a Tanácsülésen (EAHIL Council), valamint a konferencia előadásait értékelő munkacsoport tevékenységében.

A konferencia munkacíme és mottója a sokféleségre, változatosságra, az együttműködésre, fejlődésre és inspirációra épít: Diversity in Practice: Integrating, Inspiring, and Innovative.

Az eseményen valóban dominált a sokszínűség: 83 előadás hangzott el és 66 poszttert tekinthettünk meg, rendkívül szerteágazó szekciókban: Oktatás és tanulás; Technológia; Kutatás és bizonyítékokon alapuló könyvtárosság; Vezetés és menedzsment; Integráció.

Számos előadás témájaként bukkant fel a digitális írástudás új oktatási módszereinek bevezetése, a kísérletek, eredmények ismertetése. Kiemelt téma volt a tudásmenedzsment, a könyvtárosok kompetencia-fejlesztése, a változásmenedzsment, valamint az új típusú felhasználói terek (makerspace).

A legjobb munkák

A konferencián hagyományosan díjazzák a legjobb előadást és a legjobb poszttert.

2017-ben a legjobb előadás díját a Stanford Egyetem orvosi könyvtárának munkatársai érdemelték ki, akik az orvostanhallgatók információs írástudás-oktatásának új módszerét ismertették[1]. Az Egyesült Államokban az orvosképző helyek akkreditációja során egyre inkább a kompetencia alapú képzést helyezik előtérbe. A kezdő rezidensek számára elvárás a megfelelő információs írástudással támogatott bizonyítékokon alapuló gyakorlat: klinikai kérdések megfogalmazása, információhiány azonosítása, a megfelelő információforrások feltérképezése és használata, az eredmények értékelése, szintézise és alkalmazása. A Lane Medical Library munkatársai felismerték, hogy ezekre az elvárásokra csakis új módszerekkel lehetséges a hallgatók felkészítése az orvosi tanulmányaik alatt – ezért kitágították a tantermi kereteket: interaktív, játékalapú módszereket vezettek be. Az első éves orvostanhallgatók számára hirdetett háromalkalmas kurzuson csoportmunkán alapuló bingó, kalandkereső és szerepjáték elemeket építettek a tanrendbe. A csapatoknak többször is alkalmuk nyílt powerpoint prezentációval bemutatni eredményeiket. A kísérlet eredményeképpen a kurzusok élvezetessé váltak a hallgatók számára, a kompetenciák várhatóan hatékonyabban épülnek be az ismereteikbe – és mindenképpen pozitív könyvtárképet sikerült kialakítani.

A konferencia poszter-versenyét egy olasz-francia szerzői gárda nyerte, akik a kutatásokban egyre jelentősebb szerepet játszó biológiai adatforrások folyóiratcikkekben történő idézésének útmutatóját prezentálták[2]. A poszter, valamint egy korábbi folyóiratcikk definíciója szerint bioadatforrásoknak (bioresources) nevezzük a biológiai mintákat és azokhoz kapcsolt adatokat, a biobankokat, a repozitóriumokat, a regisztereket, valamint egyéb, biomolekuláris és

bioinformatikai kutatási eszközöket. A szerzők megkockáztatják a „biokönyvtár” elnevezést ezekre a forrásokra, mivel mind az adatelérést, mind az archiválást biztosítják. Szabványok, szabályok hiányában a szerzők rendkívül változatosan utalnak a biokönyvtárak tartalmára a tudományos publikációkban. Ez a jelenlegi gyakorlat az indexelő rendszerek számára nem teszi lehetővé az idézés visszakövetését, így nem lehetséges az adatforrás használatának értékelése; valamint a forrás megosztása a tudományos közösséggel. A problémát felismerve, a Bioresource Research Impact Factor (BRIF) folyóirat szerkesztői elkészítették a CoBRA nevű útmutatót (Citation of BioResources in journal Articles). A szerzők a könyvtáros-társadalom segítségét kérik az ajánlás megismertetésében, népszerűsítésében.

Aktualitások a könyvtáros szakmáról

A 2017-es EAHIL konferencia programjaiban lépten-nyomon felbukkant a könyvtárosok képzése, továbbképzése, a szakmai és vezetői utánpótlás témaköre.

A Fülöp-szigeteken a könyvtárosok vizsgához kötött licenc birtokában gyakorolhatják hivatásukat. A licenc egy 2016-os törvény értelmében hároméves továbbképzési ciklusokban, 45 kredit megszerzésével megújítandó. Nem ismeretlen ugyan számukra az előírás teljesítéséhez szükséges finanszírozás hiánya, mégis elsődlegesen azt hangsúlyozzák, hogy a könyvtárosok számára létkérdés szakmai ismereteik, technikai tudásuk, személyi és szakmai kompetenciáik folyamatos fejlesztése, akár a rendelkezésre álló iskolarendszerű képzés, akkreditált kurzusok vagy a szintén elfogadott önképzés során.

Akár hazánkban, a világ számos országában is aggódva figyelik a könyvtáros szakma és a könyvtáros utánpótlás jövőjét. Az EAHIL néhány éve beemelte kiemelt témakörei közé a könyvtár vezetői utánpótlásának kérdését is. Dublinban egy kilencfős interaktív workshop keretében vették sorra a résztvevők által reprezentált skandináv államok, Franciaország, Olaszország, az Egyesült Királyság és Kanada gyakorlatát. Valamennyi közreműködő egyetértett abban, hogy a könyvtárigazgatóknak napjainkban számos kihívást kell sikerrel kezelniük, miközben a könyvtári területen hagyományosnak messziről sem nevezhető kompetenciákat szükséges elsajátítaniuk. A gyorsuló változások kezelése, az információs fejlődéssel lépést tartó fejlődés és innováció tengerében a jelen és jövő vezetőinek támogatásra van szükségük abban, hogy megértsék a szervezetet és környezetét, tisztában legyenek a kihívások természetével, megoldási stratégiákkal, melyeket képesek saját személyiségüknek megfelelően alkalmazni.

Új és izgalmas

Az előadásokat számos workshop kísérte. Én egy, a workshopok módszertanát bemutató workshopon (Workshop on Workshops, WoW) vettem részt, ahol az interaktív foglalkozások tartalmi és formai elemeit, sikerkritériumait elemeztük és gyakoroltuk. A tanultakat hazatérésem után szinte azonnal kipróbáltam a gyakorlatban, a HUNOR (Hungarian Open Repositories) munkacsoport találkozáján. Egyet kell értenem a dublini workshop moderátoraival abban, hogy a sok felkészülésért bőségesen kárpótol a kollektív tudás felszínre kerülése, az intenzív ismeretsere.

A helyszín és a házigazdák

Dublin az irodalmi génuszok, a színes ajtók, a Guinness és az elbűvölő emberek városa. A konferencia helyi szervezőbizottságának elnökéről nagyon hamar kiderült, hogy heteket töltött az OSZK-ban néhány évvel ezelőtt, és természetesen nem maradhatott ki a programból az ír tánc sem.

A konferencia helyszínéül szolgáló dublini vár egy időben nyújtja a történelmi méltóság és a modern nyitottság benyomását a látogatónak. A konferencia után a Trinity College Dublin könyvtárát, a Berkeley Library-t látogattuk meg, ahol az elmúlt 50 év három különböző évtizedében és három stílusban épült könyvtár/ak funkcióin kívül a DEENK-hez hasonló egyetemi és nemzeti könyvtári szolgáltatásokkal is megismerkedtem.

További információkat, inspirációkat, szakmai és emberi kapcsolatokat a 2018. július 9-13. megrendezésre kerülő konferencián szerezhethetünk, Cardiffban (Inspiring, Involving, Informing). A konferenciát széles tartalmi spektruma, magas szakmai-szervezési színvonala miatt nem csak orvosi könyvtárakban dolgozó kollégáknak ajánlom.

Irodalomjegyzék

- [1] Nicole Capdarest-Arest, Jamie M. Gray and Henry C. Lee: Incorporating game-based learning into medical student evidence-based practice education = J EAHIL 13, 2017, 3, 4-8. (<http://eahil.eu/wp-content/uploads/2016/05/journal-3-2017-web.pdf>)
- [2] F. Napolitani, E. Bravo, A. Cambon-Thomsen, L. Mabile, A. M. Rossi, P. De Castro: Implementation of CoBRA guideline: promoting interdisciplinary cooperation = J EAHIL 13, 2017, 3, 8-11. (<http://eahil.eu/wp-content/uploads/2016/05/journal-3-2017-web.pdf>)

Fotó: <http://eahil2017.net/>